

ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΗ ΕΥΕΛΙΞΙΑ ΣΤΗΝ ΕΦΗΒΕΙΑ: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΣΕ ΕΦΗΒΟΥΣ ΜΕ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΑΥΤΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΟΧΗΣ/ΥΠΕΡΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Περίληψη

Μπουγιούρη, Ελπίδα.¹, Βασιλείου, Ηλίας.¹, Μάντσος, Ευάγγελος.², Κατσαρού, Δήμητρα.³

¹College for Humanistic Sciences-ICPS, University of Lancashire

²Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

³Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Εισαγωγή

Η γνωστική και η συμπεριφορική ευελιξία αποτελούν κρίσιμες διαστάσεις των εκτελεστικών λειτουργιών και συνδέονται με την προσαρμογή των εφήβων στις απαιτήσεις της καθημερινής ζωής. Παρότι η δυσκαμψία στη σκέψη και τη συμπεριφορά έχει μελετηθεί εκτενώς σε επιμέρους νευροαναπτυξιακές διαταραχές, οι συγκριτικές μελέτες μεταξύ εφήβων με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) και Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής/Υπερκινητικότητα (ΔΕΠΥ) παραμένουν περιορισμένες.

Σκοπός

Σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν η διερεύνηση πιθανών διαφορών στη συμπεριφορική ευελιξία και η εξέταση της σχέσης της με τη γνωστική ευελιξία των γονέων σε οικογένειες εφήβων με ΔΑΦ και ΔΕΠΥ. Στην έρευνα συμμετείχαν 80 γονείς εφήβων ηλικίας 12–17 ετών, εκ των οποίων οι 40 αφορούσαν εφήβους με ΔΑΦ και οι 40 εφήβους με ΔΕΠΥ.

Υλικό και Μέθοδος

Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε με σταθμισμένα ερωτηματολόγια αυτοαναφοράς και ετεροαναφοράς, ενώ η ανάλυση περιλάμβανε περιγραφική στατιστική, ελέγχους διαφορών και συσχετίσεις.

Αποτελέσματα – Συμπεράσματα

Τα αποτελέσματα ανέδειξαν υψηλό βαθμό ετερογένειας στις δύο διαγνωστικές ομάδες και τάση εμφάνισης περισσότερων δυσκολιών συμπεριφορικής ευελιξίας στους εφήβους με ΔΑΦ, χωρίς όμως να παρατηρηθούν στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ των ομάδων. Επιπλέον, υψηλότερα επίπεδα γνωστικής ευελιξίας των γονέων συσχετίστηκαν με καλύτερη συμπεριφορική προσαρμογή των εφήβων. Τα ευρήματα υπογραμμίζουν τη σημασία των οικογενειακών γνωστικών διεργασιών στην κατανόηση των επιτελικών λειτουργιών των εφήβων με νευροαναπτυξιακές διαταραχές και αναδεικνύουν την ανάγκη ανάπτυξης οικογενειοκεντρικών παρεμβάσεων που θα ενισχύουν την προσαρμοστικότητα και τη λειτουργικότητα των παιδιών.

Λέξεις-κλειδιά: επιτελικές λειτουργίες, γνωστική ευελιξία, συμπεριφορική ευελιξία, ΔΑΦ, ΔΕΠΥ, εφηβεία.